

Naukowcy chcą uznania oceanu za żywą istotę o niezwykłych prawach

27 października 2022

Ocean pokrywa większość powierzchni naszej planety, odpowiada za większość produkcji tlenu i dostarcza znaczną ilość zasobów w postaci żywności, minerałów i energii. Jednak nasze oceany są szokująco niedostatecznie reprezentowane w międzynarodowych konwencjach dotyczących ochrony środowiska.

Głęboki błękit oceanu jest często sprowadzany do przypisów i przekazywania odniesień w umowach międzynarodowych mających na celu zjednoczenie naszego świata w zrównoważonych praktykach. Aby wyjść poza symboliczne wysiłki i opracować wytyczne, które naprawdę umożliwią przyszłym pokoleniom dalsze korzystanie z funkcjonujących systemów morskich, nasze relacje z oceanami muszą ulec zasadniczej zmianie.

W artykule opublikowanym niedawno w czasopiśmie „PLoS Biology” grupa badaczy przedstawia argumenty za nowym systemem, który właśnie to robi. „Utrzymanie status quo w prawie ochrony środowiska jest równoznaczne z legalnym niszczeniem przyrody”

– stwierdzili badacze polityki oceanicznej Michelle Bender i Rachel Bustamante z amerykańskiego Centrum Prawa Ziemi oraz badacze wody Kelsey Leonard z University of Waterloo w Kanadzie. „Prawo międzynarodowe musi ewoluować, aby odzwierciedlać niezbywalne prawa oceanu do istnienia, dobrobytu i odbudowy. Zdrowie oceanu to zdrowie człowieka”.

To wezwanie odzwierciedla filozoficzne podejście, które podnosi nasze środowisko naturalne do rangi równości z ludzkością, a nie osobnego obszaru eksploatacji. Innymi słowy trwa personifikacja planety i jej składników. To „wzajemne doskonalenie się” jest kluczową częścią zestawu zasad przyjętych przez rodzącą się dziedzinę Prawa Ziemi, zbiorczego terminu dla inicjatyw mających na celu uznanie współzależności, jaka istnieje między ludźmi a środowiskiem poprzez nasze instytucje i prawa.

Jedną z takich podstaw prawnych, która od razu rzuca się w oczy większości, jest prawo do istnienia. Dla większości ludzi jest to zasada etyczna, która stanowi podstawę rozwoju prawa na całym świecie. Zgodnie z prawem Ziemi, „Prawa Natury” (jeden z ram prawnych w prawie Ziemi) uznają, że natura ma wartość po prostu ze względu na swoją wewnętrzną wartość. Nie na mocy tego, co może zapewnić jako własność lub możliwy do wykorzystania zasób, ale po prostu jako „istota żywa” sama w sobie.

„Opierając się na prawie Ziemi i zrozumieniu praw natury, zarządzanie oceanocentryczne uznaje ocean za żywą istotę poprzez promowanie ustawodawstwa, polityk i działań instytucjonalnych, które uwzględniają potrzeby oceanu podczas podejmowania decyzji” – piszą autorzy.

W grudniu 2017 roku Zgromadzenie Ogólne ONZ ogłosiło lata 2021-2030 Dekadą Nauk Oceanicznych na rzecz Zrównoważonego Rozwoju. Decyzja jest następstwem pierwszej Światowej Oceny Oceanów z 2015 r., otrzęwiającego raportu, w którym oceniono naszą zależność od ekosystemów morskich i ich wpływ na takie

tematy, jak zmiana klimatu, bezpieczeństwo żywnościowe, zanieczyszczenie i eksploatacja zasobów.

Następnie Międzyrządowej Komisji Oceanograficznej powierzono zadanie opracowania planu poprawy zrównowżenia działalności morskiej. W rezultacie komisja zaproponowała szereg wyzwań i optymistycznych wyników prac w nadchodzących latach, takich jak rozszerzenie Globalnego Systemu Obserwacji Oceanów i zmiana relacji ludzkości z oceanem. Niektóre z tych zadań okażą się trudniejsze niż inne ze względu na fragmentację istniejących konwencji i obecne napięcia dotyczące istniejących definicji i ram zrównowżonej praktyki.

Oczywiście wszystko, co teraz robimy, nie do końca działa. Nasze oceany zmieniają się w sposób, który nie przyniesie korzyści przyszłym pokoleniom i spodziewamy się ogromnych strat zasobów oceanicznych w życiu naszych dzieci. Eksperci postrzegają tę dekadę jako okazję do fundamentalnych zmian i twierdzą, że musimy zmienić nasze nastawienie z „własności i izolacji” na „współzależność z miłością”. Oznacza to traktowanie oceanu jako takiego, który zasługuje na prawa, szacunek, a nawet szacunek, które większość z nas jako ludzi uważa za rzecz oczywistą.

Zdjęcie: [TheDigitalArtist](#) (CC0)

Źródło: [InneMedium.pl](#)